

Analyse maatschappelijk vraagstuk: eenzaamheid onder ouderen

Bij de beantwoording van de vragen 34 tot en met 42 maak je gebruik van de teksten 1 tot en met 5 en grafiek 1 in het bronnenboekje.

Inleiding

Uit verschillende onderzoeken blijkt dat veel ouderen in Nederland zich eenzaam voelen. Dit zijn zowel thuiswonende ouderen of ouderen die niet meer in een eigen huis wonen.

Er worden initiatieven opgezet om eenzaamheid onder ouderen te verminderen.

Lees tekst 1.

- 4p **34** Eenzaamheid onder ouderen is een maatschappelijk vraagstuk. Een maatschappelijk vraagstuk heeft een aantal kenmerken. Eén kenmerk is dat het gaat om een situatie die veel mensen onwenselijk vinden. In tekst 1 zijn nog twee andere kenmerken van een maatschappelijk vraagstuk te herkennen.
- Noem **twee andere** kenmerken van een maatschappelijk vraagstuk die in tekst 1 te herkennen zijn en geef per kenmerk aan waarom uit tekst 1 blijkt dat het kenmerk te herkennen is.

Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.

Kenmerk 1: ... en dit is te herkennen in tekst 1, want ...

Kenmerk 2: ... en dit is te herkennen in tekst 1, want ...

Zie tekst 1.

- 2p **35** Omroep MAX zendt een tv-serie uit over ouderen die zich eenzaam voelen. Hieronder staan twee theorieën over beïnvloeding van mensen door de media.
- 1 de agendatheorie
 - 2 de multi-step-flow-theorie
- Welke beïnvloedingstheorie door de media is af te leiden uit tekst 1? Geef een argument bij je keuze.

Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.

De ... is af te leiden, want ...

Zie tekst 1.

- 1p 36 Massamedia hebben verschillende functies. Een van die functies is de socialiserende functie.

Wanneer zal de tv-serie van Omroep MAX een socialiserende functie hebben?

De tv-serie zal een socialiserende functie hebben, als

- A er veel mensen naar de tv-serie gaan kijken.
- B de tv-serie laat zien dat eenzaamheid onder ouderen een groot probleem is.
- C het lukt waarden en normen van kijkers te veranderen.
- D het voor iedereen bedoeld en toegankelijk is.

Lees tekst 2.

- 4p 37 Het samenwerkingsverband Coalitie Erbij is hét landelijke samenwerkingsverband van maatschappelijke organisaties die zich inzetten voor het verminderen van eenzaamheid onder ouderen. Het samenwerkingsverband Coalitie Erbij zet bepaalde machtsmiddelen in met als doel de eenzaamheid onder ouderen te verminderen. Een van die machtsmiddelen is het bezitten van vaardigheden.

→ Noem **twee andere** machtsmiddelen van Coalitie Erbij die te herkennen zijn in tekst 2 en geef per machtsmiddel aan waarom uit tekst 2 blijkt dat dit machtsmiddel van toepassing is.

Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.

Machtsmiddel 1: ... en dat blijkt uit tekst 2, want ...

Machtsmiddel 2: ... en dat blijkt uit tekst 2, want ...

- 1p 38 In tekst 3 staat: “Vroeger was het niet echt beter, maar zo voelde het in ieder geval wel.” Dit gevoel hebben veel ouderen, blijkt uit tekst 3. Alles gaat nu veel sneller en dat kan leiden tot een eenzaam gevoel. Welk begrip past het best bij de bovenstaande situatie?

- A actualiteit
- B commercie
- C pluriformiteit
- D referentiekader

- Zie tekst 3.*
- 2p 39 Een van de criteria van objectieve berichtgeving is het scheiden van feiten en meningen.
→ Voldoet tekst 3 aan dit criterium? Leg je antwoord uit en geef nog een **ander** criterium dat past bij objectieve berichtgeving.
Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.
Ja, tekst 3 voldoet aan dit criterium, want ...
of
Nee, tekst 3 voldoet niet aan dit criterium, want ...
en
Een **ander** criterium van objectieve berichtgeving is ...

- Lees tekst 4.*
- 2p 40 Vanuit maatschappijkunde wordt op verschillende manieren naar een maatschappelijk probleem gekeken. Dit worden de invalshoeken van maatschappijkunde genoemd.
Twee van die invalshoeken zijn:
– de sociaal-economische invalshoek
– de veranderings- en vergelijkende invalshoek
Beide invalshoeken zijn te herkennen in tekst 4.
→ Geef bij beide invalshoeken een citaat uit tekst 4 waaruit de invalshoek blijkt.
Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.
1 De sociaal-economische invalshoek: een citaat hierbij is ...
2 De veranderings- en vergelijkende invalshoek: een citaat hierbij is ...

- Zie tekst 1 en lees tekst 5.*
- 2p 41 In tekst 1 is te lezen dat de staatssecretaris van VWS een actieplan heeft gepresenteerd waarbij vooral lokale initiatieven van groot belang zijn. In tekst 5 gaat het over Oma's Soep, een van die lokale initiatieven van vrijwilligers om eenzaamheid onder ouderen aan te pakken. Nederland kent een aantal politieke stromingen. Twee daarvan zijn:
1 de christendemocratische stroming
2 de sociaaldemocratische stroming
Het initiatief van Oma's Soep uit tekst 5 past bij uitgangspunten van deze twee politieke stromingen.
→ Noem bij elke politieke stroming een uitgangspunt dat past bij het initiatief van Oma's Soep.
Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.
1 Het initiatief past bij de christendemocratische stroming, want dit past bij het volgende uitgangspunt: ...
2 Het initiatief past bij de sociaaldemocratische stroming, want dit past bij het volgende uitgangspunt: ...

Let op: de laatste vraag van dit examen staat op de volgende pagina.

Zie grafiek 1.

- 1p 42 Hieronder staan twee uitspraken naar aanleiding van grafiek 1.
- 1 Alle vormen van eenzaamheid komen het meeste voor bij 85-plussers.
 - 2 (Zeer) ernstige eenzaamheid komt het minst voor in de groep 65-74 jaar.
- Geef van elke uitspraak aan of deze juist of onjuist is.
- Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.*
- uitspraak 1 = ...
- uitspraak 2 = ...

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.